

Przedmowa

Prezentowana monografia dotycząca umów o podwykonawstwo robót budowlanych została opracowana przez pracowników Katedry Prawa Gospodarczego i Handlowego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Stanowi ona pierwsze w kraju kompleksowe opracowanie problematyki umów o podwykonawstwo budowlane występujących w systemie generalnego wykonawstwa oraz generalnej realizacji inwestycji.

Założeniem wydania monografii było przedstawienie rozwiązań legislacyjnych oraz ustosunkowanie się do zmiany uniformowań wprowadzonych w latach 2015–2017 w Kodeksie cywilnym, odnoszących się do umowy o roboty budowlane, a rzutujących na funkcjonowanie systemu podwykonawstwa robót budowlanych. W pracy uwzględniono dostępny dorobek nauki i orzecznictwa sądowego, a wiele problemów i instytucji zostało poddanych szczegółowej analizie prawnej. Podjęto próbę rozwiązania pojawiających się w praktyce wątpliwości interpretacyjnych bądź zasygnalizowano powstające trudności wykładni niektórych rozwiązań zastosowanych w Kodeksie cywilnym bądź prawie zamówień publicznych. Przedstawienie poszczególnych instytucji i rozwiązań prawnych w zakresie umów o podwykonawstwo zostało znacznie pogłębione i rozszerzone z uwzględnieniem stanowiska bądź kierunków orzecznictwa sądowego.

Z punktu wyboru problematyki badawczej podkreślić trzeba, że umowy o podwykonawstwo zawierane przez generalnego wykonawcę (generalnego realizatora inwestycji) z podwykonawcami, będącymi specjalistycznymi przedsiębiorstwami budowlanymi, którzy podejmują się wykonania obiektów, części obiektu lub robót związanych z obiektem budowlanym mają istotne znaczenie w procesie budowlanym. Jeżeli chodzi o charakter prawny tych umów to przyjmuje się, że zakwalifikować je można jako umowy o roboty budowlane lub jako umowę o dzieło. Na gruncie prawa cywilnego podwykonawcy są pomocnikami, za których działania i zaniechania odpowiada generalny wykonawca (generalny realizator inwestycji) wobec zamawiającego na podstawie art. 474 KC. Inwestor i generalny wykonawca odpowiadają solidarnie za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych (art. 647¹ KC). Relacja pomiędzy zamawiającym, wykonawcą i podwykonawcą w związku z wykonaniem zamówienia publicznego kształtowane są w oparciu o obowiązujące przepisy prawa zamówień publicznych, które wprowadzają szczególne zasady dotyczące bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy przez zamawiającego.

Opracowanie obejmuje kluczowe zagadnienia odnoszące się do problematyki umów o podwykonawstwo takich jak: charakter prawny i treść oraz zastosowanie umów o podwykonawstwo robót budowlanych; odpowiedzialność za niewykonanie

i nienależyte wykonanie tych umów; odpowiedzialność zamawiającego i wykonawcy (generalnego wykonawcy) za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcy robót budowlanych; gwarancja zapłaty w umowach z podwykonawcami, funkcjonowanie umów o podwykonawstwo w systemie zamówień publicznych. Rozważania Autorów poparte są wykorzystaniem orzecznictwa sądowego.

Z uwagi na walor rozpatrywanych zagadnień odnoszących się do umów o podwykonawstwo robót budowlanych powyższe opracowanie posiada nie tylko znaczenie teoretyczne, ale z powodzeniem może służyć i być pomocne dla praktyki stosowania prawa.

Warszawa, maj 2019 r.

Janusz Strzępka